

Avtor omenja, da so bili naprošeni za mnenje tudi izvenruski učenjaki. (Od čeških sta Randa in Pavliček izdelala mnenja o imejiteljskih papirjih (Inhaberpapiere), o družbah in o produktivnih ter gospodarskih zadrugah itd., o čeku — glej *Právník* 1904 str. 1—7, 47—43, 298—310).

Kakor sem že zgoraj omenil, se v zadnjem času bavijo z mislijo, če naj se tudi v Poljski in pobaltških gubernijah (Livlandsko, Estlandsko in Kurlandija) uvede novi ruski državljanski zakon ne le fakultativno, ampak izključno, s čemur se vrste protivnikov novega kodeksa le množe. Posamezna ministrstva, ki so naprošena za mnenje o osnovi, so mnenja že lani oddala in na novo je bil ustanovljen (1910) poseben komite za presojo osnove pod predsedstvom senatorja Hasmana in kakor se vidi, ni več daleč čas, ko bo osnova predložena zakonodajnim zastopom k ustavni rešitvi.

Pri sporadičnem znanju ruščine v zapadni Evropi vrši avtorjevo delo zaslužen čin: postavi celo rusko osnovo pred torišče zapadnoevropske literarne kritike, kakor se je to deloma že zgodilo s prestavo obligatornega prava (po prvotni osnovi) po avtorjevem soimencu (Nikolaj pl. Seeler-Riga, 1900). To bo osnovi sami le v prospeh.

K. P.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. marca 1912.

— (Odlikovanje.) Cesar je podelil deželnosodnemu svetniku in sodnemu predstojniku dr. Gustavu Wradatschu v Št. Pavlu naslov in značaj višjega deželnosodnega svetnika.

— (Osebnosti.) Izpraševalnim komisarjem za sodne izpite pri višjem sodišču v Gradcu sta imenovana dež. sodišča predsednik dr. Maks pl. Ivichich in r. j. vseučiliški profesor dr. Anton Rintelen. — Tržaška odvetniška zbornica se je 27. januarja t. l. konstituirala; predsednikom je izvoljen dr. E. Riccheti, predsednikom disciplinarnega sveta dr. A. Sajiz, zborničnim pravnikom dr. E. Consolo. — Deželnosodni svetnik in sodni predstojnik v Ormožu dr. Ivan Presker je premeščen v Ljubljano. Za deželnosodne svetnike so imenovani: okrajni sodnik Alojzij Žebre v Ljubljani na svojem službenem mestu, Adolf Matzl v Mariboru za Celje, okrajni sodnik in sodni predstojnik na Brdu dr. Anton Furlan za Novo mesto; za deželnosodne svetnike in sodne predstojnike na svojih službenih mestih nastopni okrajni sodniki in sodni predstojniki: Viljem vitez Kottić v Gröbmung-u, dr. Friderik Pötsch v Trgu (Feldkirchen); Otokar Cernstein v Kočevju in Alojzij Seliškar v Sevnici; za okrajnega sodnika v Mariboru okrajni sodnik in sodni predstojnik dr. Friderik Fehleisen v Ljutomeru. Za okrajne sodnike in sodne predstojnike: provizorični tajnik primorske finančne prokurature v Trstu dr. Fran Pupacher za Ormož in sodniki dr. Ivan Modic v Ljubljani za Brdo, dr. Ivan Premschak v Mariboru za Marenberg in Ferdinand Meditz v Kočevju za Ljutomer. Imenovan je za notarja v Radečah notarski kandidat v Ljubljani Rado Jereb. Podpredsednik dež. sodišča v Trstu dr. Anton Perišič je postal predsednik trgovskega in pomorskega sodišča v Trstu. — Ministerialni tajnik z naslovom in značajem

sekcijskega svetnika v patentnem uradu dr. Ivan Šuman je imenovan sekcijskim svetnikom ad personam.

— (Pokojni dr. E. Volčič) je zapustil kratko oporoko, katero je bil spisal v Ljubljani dne 25. majnika 1895, še ko je bil komisar za agrarne operacije. Za dedinjo je imenoval svojo soprogo gospo Kristino. Napravil je pet denarnih volil po 100 K in sicer dvema zasebnikoma, ostale tri pa Josip-Jurčičevi ustanovi, Dramatičnemu društvu (za pokojninski sklad igralcev) in Družbi sv. Cirila in Metoda. Svoje pravniške knjige je volil društvu „Pravnik“ s tem, da odda knjižnici „Slovenije“ na Dunaju, česar sama ne rabi. Dasi je po sedanjem stanju zapuščinske razprave, ki se vrši v Novem mestu, dvomljivo, ali bodo aktiva večja od pasiv, je vendar gospa vdova izjavila, da hoče izpolniti vsa volila svojega pok. soproga.

— (Umrli je) dne 14. dec. 1911 dr. Fr. pl. Burgstaller-Remetski. Ž njim je izgubilo zagrebško vseučilišče izbornega profesorja pravoslovne fakultete, hrvatsko pravosodje pa odličnega delavca, ki je malone 50 let marljivo v prvih vrstah deloval.

— (Zakon zoper zakotno pisaštvo) je predložen poslanski zbornici. Obsega tri člene. Prvi določa, da je veljavni kazenski zakon dopolniti za nov § 320 a, ki ima nadpis „zakotno pisaštvo“. Tega preslopka se zakrivi, kdor neopravičeno obrtoma (unbefugt gewerbsmässig) sestavlja vloge in listine za postopanje pred sodišči in upravnimi oblastmi ali pa na isti način pred temi oblastmi zastopa stranke. Kazen je zapor od treh dni do treh mesecev in se sme poleg tega izreči tudi denarna kazen do 1000 K. Drugi člen nalaga sodiščem, da zavračajo vloge, ki so očitno sestavljene od zakotnih pisarjev. V tretjem členu se razveljavlja dosedanja naredba o zakotnem pisaštvu ter tudi čl. IV. št. 5 uvodnega zakona k civilno-pravdnemu redu, ostaneta pa v veljavi §§ 29, odst. 2 civ. pravd. reda in pa 455 odst. 3, zadnji stavek kaz. pravnega reda.

Zasledovanje in kaznovanje zakotnih pisarjev je po sedaj še veljavni ministerialni naredbi stvar sodne upravne oblasti (takozvana prezidialna stvar — § 24 št. 13 opravnega reda); v bodoče sodijo o zakotnih pisarjih sodišča (člen I), ista zavračajo tudi očitno od zakotnih pisarjev sestavljene vloge (člen II) in zavračajo zastopstva po takih osebah v civilnem in kazenskem postopanju (§ 29 c. p. r. in § 455 k. p. r.). Najvažnejše pri tej reformi pa je, da se načrt obrača tudi proti onim zakotnim pisarjem, ki strankam pred upravnimi oblastmi „pomagajo“ do njih pravic. Nekateri hočejo v tej določbi zaslediti prav posebno naklonjenost justične uprave do — odvetnikov. Zakonodavna posebnost je, da bo I. člen novega zakona postal del obstoječega kazenskega zakona, med tem ko ostaneta II. in III. člen kot „torso“ zakonski določbi zase. *M. G.*

— (Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana) je izdalo svoje poročilo za IV. upravno leto 1911. Iz poročila posnamemo: Na Kranjskem sta na razpolago dva dobro urejena zavoda za zanemarjeno mladino: oni na Rakovniku za dečke pod 14. letom in deželno vzgojevališče (preje poboljševalnica) za mladostnike od 14. do 18. leta. Vsprejemni pogoji so pri obeh zavodih različni: med tem ko trpi v deželnem vzgojevališču stroške za oskrbo navadno dežela, se to v salezijanskem zavodu

zgori le tedaj, če je kazenski sodnik izrekel oddajo zanikerneža v vzgojevališče za dopustno. Obstoji sicer pot, po katerem more tudi varstveni sodnik spraviti zanemarjence na deželne stroške na Rakovnik, toda ta pot je zamudna in v kvar zanemarjenemu. Tu pomaga društvo s svojimi denarnimi sredstvi. (Prejemki 10.240 K 01 h, izdatki 12.519 K 12 h, med temi 7603 K 51 h zavodu na Rakovniku na stroških za oskrbo.) Poročilo razpravlja o „otrocih in strelnem orožju“ in o „otrocih harfenistov in potujočih komedijantov“ ter omenja, da obstoje sedaj na Kranjskem v vseh sodnih okrajih društva za otroško varstvo in mladinsko skrb.

M. G.

— (Zastaranje neposrednih pritojbin [desetka]). Na predlog c. kr. davčnega urada prodana je bila na prisilni dražbi neka nepremičnina dne 29. decembra leta 1900. Dne 14. februarja l. 1901 prijavil je davčni urad sklicujoč se na rešitev dražbe državne terjatve do skupila; izdala se je pozneje razdelitev skupila in potem vknjižila lastniška pravica za kupca vsled sklepa z dne 19. junija 1901, ki je bil dostavljen tudi davčnemu uradu.

Kupcu pa ni bil predpisan nobeden desetek tako dolgo, da je on s pogodbo z dne 18. marca 1910 zdražbano posestvo zopet prodal; še le zdaj mu je bil predpisan in sicer z dne 7. nov. 1910, torej več ko devet let po dražbi.

Zdražitelj se je uprl tako poznemu predpisu desetka in z rekurzom trdil z ozirom na zakon z dne 18. maja 1878 št. 31 drž. zak., da je pravica države, terjati desetek od omenjene dražbe ugasnila, ako ne poprej, gotovo koncem leta 1906 t. j. v petih letih po preteku tistega leta, v katerem (1901) je država dobila priliko odmeriti in predpisati dotično pritojbinu. Finančno dež. ravnateljstvo je rekurz zavrnilo z razlogom, da je bil po §-u 44 lit. c. pritojbinskega zakona in po §-u 3 min. nar. z dne 11. novembra 1882 št. 159 drž. zak. tudi zdražitelj obvezan prijaviti svoj kup.

Proti tej odločbi vložil je zdražitelj pritožbo na upravno sodišče in v njej navedel, da je pristojni davčni urad sam dražbo zahteval, da je prejel dotično sodno rešitev, da je leta 1901 prijavil svoje terjatve k skupilu, prejel razdelilni sklep in naznanilo vknjižbe zdražiteljeve lastnine. Podprl je svojo pritožbo tudi z opombo, da imajo po § 44 lit. c. prist. zakona stranke same edinole tedaj prijaviti svoja pravna opravila v odmero pritojbin, ako se taka opravila niso sklenila pri javnih oblastvih, sodiščih, uradih, notarjih ali odvetnikih, — nadalje da se v rešitvi rekurza navedena min. nar. nanaša samo na predlaganje listinskih prepisov ob uradnem vknjiževanju.

Upravno sodišče je oddalo prepis pritožbe fin. dež. ravnateljstvu s pozivom, da vložil protispis. Na to pa je fin. dež. ravnateljstvo pooblaščen od fin. ministrstva ukazalo vrnitev v teku pritožbe plačanega desetka, priznalo opravičenost pritožbe in vzelo pritožitelju s tem podlago tožbe („Klaglos gestellt“) pred vložbo protispisa. Upravno sodišče je na to končalo svoje poslovanje.

Notar Baš.

„Slovenski Pravnik“ izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva „Pravnika“ brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.